

Kraljev teden v Ljubljani

Ogromne prireditve, kakršnih v Ljubljani še ni bilo, ki bodo izraz ljubezni Slovencev do kralja in države

Mestna občina ljubljanska pripravlja s sodelovanjem ljubljanskega velesejma, gledališke uprave, s pevskimi in glasbenimi organizacijami, tujsko-prom. zvezo in strokovnjaki slavnostni teden v Ljubljani, ki bo od 29. avgusta do 8. septembra. Festival se bo imenoval »Kraljev teden«. Največje železniške prevozne olajšave in izredno pestra in zanimiva prireditve bo ta čas privedla v Ljubljano desetstotek tujcev iz države in inozemstva. Festival »Kraljev teden« bo prirejen v znamenju kulture, gospodarstva, tujskega prometa in higijene, vse pa naj bo izraz patriotizma in ljubezni Slovencev do kralja in države.

Velesejem priredi za časa »Kraljevega tedna« svojo jesensko prireditev »Ljubljana v jeseni« pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja. O pestrem sporedu bomo poročali na drugem mestu.

Javnost gotovo zanima spored jesenskega festivala:

5. septembra: zvečer ob 7. uri: fanfare; ob 8. uri: bakljada, spreved po mestu, petje ljubljanskih zborov pred bansko upravo in pred

magistratom. Sodelujejo: godba »Sloga«, »Zarje«, vojska in sokolska muzika.

6. septembra: ob 11. uri: Odkritje spomenika kralju Petru I. Osvoboditelju; ob pol 17. uri: predstava Gorenjskega slavčeka na prostem v hotelu Tivoli; ob 20. uri: velik koncert »Sloga« in »Drave« (100 godcev na pihala (prostor se ni določil, bržčas Kongresni trg ali Krekov trg). Vrtini koncerti ljubljanskih moških zborov po hotelih in restavracijah v Ljubljani.

7. septembra: ob 10. uri: Cerkveni koncert na orgle v Stolnici (St. Premr); ob 19. uri: Predstava Hofmannsthalovega misterija »Sleherne« na Kongresnem trgu.

8. septembra: dopoldne: Promenadni koncert »Sloga« in »Zarje«; ob 15. uri: veliki koncert združenih zborov »Pevske zveze« (2300 pevcev in pevki); ob pol 20. uri: Gorenjski slavček na vrtu hotela Tivoli.

Prireditve, kakršne Ljubljana še ni videla, naj si nihče ne zamudi ogledati. O podrobnostih bomo poročali v bodoče stalno.

Od 30. avgusta do 8. septembra bodo predvajali tudi film Turistovskega kluba »Skalec« »V kraljestvu Zlatoroga«.

Važna konferenca strokovnih organizacij

Delavska zbornica bo izdelala spomenico za osrednjo vlado, v kateri bo pojasnila položaj v rudarskih revirjih

Ljubljana, 6. avgusta.

Dopoldne se je vršila v Delavski zbornici konferenca zastopnikov vseh strokovnih organizacij in II. rudarske skupine, na kateri so razpravljali o položaju v revirjih TPD, ki je nastal po diktatu TPD o dnevnih medzad. Zastopniki organizacij so na konferenci poročali o številnih shodih v revirjih, na katerih se je pokazalo veliko ogorčenje rudarjev proti TPD. Konferenca je soglasno sklenila, da izdela De-

lavsko zbornico spomenico na centralno vlado, ki jo bo predsedstvo Delavske zbornice osebno izročilo banu. Konferenca se je bavila tudi z vprašanjem vojnice in kuluka, ki ju v visokih zneskih izterjujejo od rudarjev v teh težkih časih. Konferenca je sklenila, da tudi o tem obvesti odločilne činitelje, predvsem pa finančno direkcijo v Ljubljani, ki se zaprosi za plačilne olajšave.

»Ne pozabiti svojcev v tujini!«

Anketa o naših izseljencih v Delavski zbornici

Ljubljana, 6. avgusta.

Dopoldne ob 10. se je vršila v dvorani Delavske zbornice zanimiva anketa o naših izseljencih na Westfalskem. Ankete so se udeležili za bansko upravo banski svetnik dr. Koropec, za Narodni izseljeniški odbor dr. Bohinjec, Juvan in Kravos, za Rafaelovo družbo pater Zakrajšek, za Delavsko zbornico predsednik Čobal in tajnik Uratnik, za Borzo dela vodja Vončina, za banski izseljeniški urad nadzornik Fink, za II. rudarsko skupino predsednik Pliberšek iz Trbovelj, za Zvezo rudarjev Jugoslavije tajnik Arh iz Zagorja, duhovni nadsvetnik Kalan, predsednik Bolha iz Westfalskega in drugi. Referat je izseljeniški kom. v Düsseldorfu Deželici.

Referent se je najprej zahvalil za prisrčen sprejem westfalske dece v Ljubljani, nakar je podal izčrpano sliko o razmerah med našimi rudarji na Westfalskem in v Porenju. Rudarji so večinoma Slovenci — okoli 30.000 jih je — ki imajo skupno 57 društev, združenih v Jugoslovansko izseljeniško skupino. Društva so se združila v Jugoslovanski izseljeniški odbor največ po zaslugi duhovnega nadsvetnika Kalana, ki je pravilno spoznal, da se bo na ta način dalo še največ storiti za naše ljudi. Jugoslovanski izseljeniški odbor ustanavlja v vseh večjih mestih knjižnice in je organiziral tudi že 6 šolskih tečajev za pouk dece v materinem jeziku. Poučevali so inteligentnejši rudarji, je pa nujno potrebno, da dobe izseljenci strokovne učitelje.

V Nemčiji gospodarsko krizo umetno stopnjujejo in moramo računati s tem, da bodo naši rudarji prisiljeni vrniti se v domovino, kar nam bo samo v korist. Vprašanje vrnitve naših rudarjev naj bi se resno proučevalo, ker ne gre, da bi pustili stradati jih v inozemstvu. Posebno naj bi se pobrigala za naše izseljence družstva, kakor so Narodni izseljeniški odbor, Rafaelova družba, dalje banska uprava. Referent je odločno zavrnil trditve, da so društva naših rudarjev na Westfalskem komunistična in je navedel več vzgledov za njihov patriotizem. Omenil je, da pridno ustanavljajo razna pevka in športna društva in da so pred kratkim angažirali kölnski radio, da bo prenašal slovenske pesmi za naše rudarje. Svoj vznešen govor je končal g. Deželici z besedami: »Ne pozabite svojih dragih v inozemstvu, ker so naši bili in bodo ostali!«

V debati je izjavil tajnik Delavske zbornice Uratnik, da je zelo hvaležen Deželici za njegov referat, da pa se čuti dolžnega opozoriti na dejstvo, da raste pri nas prebivalstvo hitreje kakor kapital, radi česar nam je nujno potrebno izseljevati se. V drugih banovinah, kakor v Savski banovini, je položaj isti. Zato tudi tam vse sili v emigracijo. V Trbovljah je trenutno 2000 rudarjev takorekoč brezposelnih, ker zaslužijo komaj toliko kot nemški brezposelni rudarji. Tajnik Uratnik je izrekel pomisleke proti temu, da se brani našim rudarjem sprejeti nemško državljanstvo. V Nemčiji obstoji ubožna preskrba, pri nas pa delavci stradajo.

Duhovni nadsvetnik Kalan je ugotovil, da se je iz svoje izkušnje prepričal, da so Uratnikova izjavljanja pravilna in da se moramo spoprijazniti z dejstvom, da je naš narodni element v tujini izgubljen za nas.

G. Juvan je poudaril da bodi naša skrb za izseljenice večja, kot je bila doslej. Opozorjal je pa domovinsko ljubezen naših ljudi in da je treba spraviti čim več naših ljudi domov.

Pater Zakrajšek se je zahvalil komisariju Deželici za njegov trud za naše izseljence in je orisal razmere med našimi izseljenci v Ameriki. Tam smo svetovali našim ljudem, naj sprejmejo ameriško državljanstvo, obenem pa smo jim zaželeli, naj ostanejo zavedni Slovenci. Kako velikega pomena so stiki z izseljenci, je najbolj

razvidno iz tega, da pošljejo letno okoli 18 milijonov dolarjev v domovino.

Tajnik Zvezde rudarjev Jugoslavije Arh je pojasnjeval izvajanja tajnika Uratnika, ki je medtem odšel s predsednikom Čobalom na važno posvetovanje. Položaj je sedaj tak, da bomo veselili, če moremo emigrirati.

Predsednik II. rudarske skupine Pliberšek je izjavil, da bi se prvi dan javilo najmanj 5000 rudarjev za emigracijo, če bi se jim nudila prilika zanjo. Najprej je treba urediti pri nas razmere, potem se da govoriti o vrnitvi naših rojakov.

Banski svetnik dr. Koropec se je zahvalil komisariju Deželici za njegov referat in njegove predloge, ki jih bo banska uprava rada vpoštevala, seveda v kolikor ji bo to mogoče v nekaj proračuna. Kar je mogoče, se vedno stori. G. ban se sam zelo interesira za izseljeniško vprašanje, saj je bil sam begunec. Z naše strani bomo vsako akcijo pri nas in na višjih mestih podprli.

Ker je bila že pozna ura, se je komisar Deželici v svojem imenu in v imenu kolonije na Westfalskem zahvalil za obljubljeno podporo banske uprave in zaključil anketo.

Viktorju Dacarju — učitelju in Sokolu

Grob se za grobom vrsti —

Težko nas je presunila, Tvoje prijatelj, brate in tovariše, nenadna vest, da se je Tvoj duh za vedno ločil od telesa, da si odšel po plačilo. Komaj pred štirinajstimi leti si skupno z nami polagal maturo na učiteljsko v Ljubljani. Zrel za učitelja in za javno delo v življenju si stopil na pot — svež in močan, poln idej, bila Te je sama volja do dela in sama odločnost v delu. Čista ideja jugoslovanskega nacionalizma Te je prešinjala. Ze tedaj se je v Tvojem srcu jasno izražala posebna izjemna ljubezen do socialno trpečih, posebno do onih, ki služijo najtežji kruh — kruh črnega diamanta. In prav v tem si se odlikoval pred nami vsemi.

Toliko solza, žalosti in tuge si povzročil s svojim odhodom. Glej, tvoji malčki, ki so Te tako ljubili, saj si jim bil oče, vzgojitelj in učitelj obenem, Te bodo 1. septembra zaman iskali in čakali, kdaj se pokažeš pred vrati razreda. Komaj si si osvojil njihovi srca, komaj si zastavil lopato, da bi sadil in gojil v njih dušah cvetice, že odlagaš lopato.

Ze takoj po prihodu na Dol si kot načelnik Sokola v Dolu vrgel vse preostale Ti sile v delo za povzdig in razmah društva. Preveč je bilo to, saj si vodil vse moške telovadne oddelke sam, a poleg tega si še posebej pevsko vaje v Hrastrniku in se udeleževal tudi na odru. V idealizmu si popolnoma pozabil na se, na svoje zdravje. Seveda, bila Te je sama moč in nihče si ni mislil, da boš moral kloniti sredi tega res prevelikega dela.

Izpolnile so se Tvoje v slutnjah izgovorjene besede. Često si pravil Stanetu, da boš umrl tretjega v mesecu in res 3. avgusta smo zvedeli vest, da si odšel — kot prvi dvajsetorice našega letnika.

Grobär že začenja opravljati svoje delo. Ločil Te bo od nas, a mi se ne bomo od Tebe. Ostal boš pri nas ves naš. Saj si prvi žrtvoval svoje vse mladino, Sokolu in narodu. Kratka je bila doba, a delo je bilo veliko. Počivaj mirno v Tvojem preranem grobu!

K. V.

200 milijonov dinarjev za bolnišnice in zdravilišča v Savski banovini

Načelnik zdravstvenega oddelka banske uprave Savske banovine dr. Josip Hribar je zagrebškimi novinarjem v daljši izjavi prikazal izredno delavnost tega oddelka v zadnjih letih. Nedavno so nakupili grofovski dvorec v Cabuni in ga preuredili v okrevališče s stroški 1.200.000 Din. V tem zavodu bodo starejši bolniki z neozdravljivimi boleznimi, ki sedaj polnijo bolnišnice in jemljejo prostor drugim bolnikom. Banska uprava je predlagala, naj se bolnica na Sv. Duhu po zgraditvi bolnišnice na Šalati spremeni v mestno bolnišnico. Novo bolnišnico s 600 posteljami bodo začeli graditi, čim bo prodano zemljišče stare bolnišnice. Gradili jo bodo 4 leta in bo stala 70.000.000 Din. Na Sušaku bodo začeli graditi 20. septembra moderno bolnišnico, ki bo stala 13.000.000 Din. Docela nova moderna bolnišnica bo zgrajena tudi v Požgi za 10.000.000 Din. Zgradba je že pod streho. V Sisku grade novo trakt za 60 bolnikov, ki bo stal 4.000.000 Din. V Glini grade kirurški paviljon za 3 in pol milijona Din. V Gospiču pa kirurški paviljon za 4 milijone Din. Te dni bo dograjen v Osijeku kirurški paviljon, ki bo stal 12 milijonov Din in bo v njem prostora za 120 bolnikov. To bo naša najmodernejša bolnišnica, ki se bo kosala s slimi zavodi v srednji Evropi. V Novi Gradiski so zgradili kirurški paviljon za 4 milijone Din. V zadnjih letih so modernizirali tudi umobolnico v Stegnju. Male bolnišnice bodo zgradili v Gračacu in Slunju, vsaka po 30 postelj. Tako bolnišnica stane okoli 1 milijon Din. Za leto dni bo dobila tudi Krapina, Cazin in Senj take bolnišnice. V Gorskem Kotaru bodo zgradili novo zdravilišče za bolne na pljučih s 120 posteljami. Stalo bo 9 milijonov Din. V Topuskem grade zdravilišče za siromašne sloje, zlasti za seljake, ki bo stalo 5 milijonov Din. V Crikvenici bodo dogradili v Ladišlavovem domu nov trakt kot desko zimsko okrevališče, ki bo stalo 3 do 4 milijone Din. V gradnji je tudi zdravilišče za tuberkulozne v Voćinu. Vseh investicij Savske banovine za bolnišnice, zdravilišča in okrevališča je torej okoli 200.000.000 Din.

Strašno neurje s točo

Šmartno pri Litiji, 5. avgusta.

V ponedeljek okoli 15. uri je divjala nad vasmi Javorje nad Moravcem, Štoravjem in Moravsko goro pol ure trajajoče neurje s točo. Toča je vinograde v Moravski gori in sadovnjake ob cesti v Štoravju strašno opustošila, tako da je šel tudi v teh vaseh zadnji up po vodi. Pomoč je potrebna.

Pismo iz Sevnice

Sportni klub »Sava« v Sevnici se je po težkih preizkušnjah v nekaj letih tako lepo razvil, da danes lahko s ponosom gleda na svoje lepe uspehe, za kar se ima zahvaliti v prvi vrsti svojemu spretnemu odboru.

V nedeljo 2. t. m. je priredil veliki športni dan. Dopoldne se je vršila kolesarska tekma na progi Sevnica - Brežice - Sevnica. Udeležilo se je tekme 7 izbranih moči, ki so 64 km dolgo progo Sevnica - Brežice in nazaj prevozili v 1 uri 40 m. Prvi je kar presenečeno došel na cilj Zupanc Albin, drugi Inkret Polo, tretji Kajtna Franc, vsi od KSK Celje, in četrti Šerbec Vojmir iz Rajhenburga.

Po tekmi se je vršila polževa dirka s kolesi na trgu Sevnica. Udeležilo se je dirke samo 3 osebe. Zadnji je došel na cilj Primož Stanko. — Od 8. do 19. ure se je vršila na kegljišču hotela »Triglav« tekma v kegljanju. Odigranih je bilo 412 partij. Prvo nagrado, lepega prašiča, je dobil g. Sušin, 2. lepega koštruna g. Jamnikar in 3. 100 Din g. Radolčič. — Popoldne se je vršila športna tekma SK Esperando Zagreb in SK Sava v Sevnici. Uspeh 4:8. Vse priznanje zasluži golman SK Sava g. Gliha Anton, ki je izborno branil. Zvečer se je vršila na vrtu hotela »Triglav« veselica. Dobro razpoloženi so motili mimoidoči gostje avtomobila 3 A 11, kateri bodo za svoja junaštva z revolverskimi strelji dobili tudi zaslužen nagrado.

Dva nabiralnika v cerkniški cerkvi je izpraznil

Cerknica, 4. avgusta.

Ze zlepa se ni primerila v Cerknici tako drzna tatvina kot v ponedeljek popoldne, ko je neznan moški vlomil v dva nabiralnika v cerkniški farni cerkvi.

Vlom je čisto slučajno opazil cerkovnik v ponedeljek okrog pete ure. Ko je šel po cerkvi, je videl, da je pod nabiralnikom pri desnem stranskem oltarju vse polno smeti, kar se mu je delo zelo čudno, ker je ravno malo prej vso cerkev pometel. Stopil je bližje in takoj zapazil, da je pri nabiralniku okrušen zid, nabiralnik pa odprt z vetrihom in izprazen. Ker razen zidu ni bilo pokvarjenega ničesar drugega, je bilo takoj jasno, da je bil na delu najbrže že dobro izurjen svedrovec.

Cerkovnik si je komaj ogledal izpraznjeni nabiralnik, je že zapazil, da je vlomljeno tudi v nabiralnik pri sv. Antonu. Kakor kaže, je šel tukaj vlomilec posel malo bolj težko od rok. Gotovo ni imel pripravnega ključa ali vetriha, pa je poskušal kar na kontrapozo. Ker ni mogel nabiralnika zlahka odpreti, je hotel pa kar s silo odtrgati zgornjo ploščo. Tukaj je bil vlomilec najbrže prepreden: napravil je namreč že precej veliko odprtino, a vendar niso mogli takoj dognati, ali je pobral denar ali ne, ker ni bilo doma g. dekana, ki hrani ključce od nabiralnikov.

Takoj nato je cerkovnik vso zadevo javil orožnikom. Isti dan, to je v ponedeljek dopoldne, so cerkniški orožniki ustavili nekega moškega, starega okrog 50 let. Ker se jim je zdel zelo sumljiv, so ga tudi malo natančneje preiskali. In res so našli pri njem več ključev in tudi železno palčico. Ko so ga orožniki vprašali, kaj pomeni ta železna palica, je malomarno odvrnil: »Našel sem jo, pa sem je spravil.« Nato so ga orožniki izpustili, ker si še mislili niso, da bo ta svedrovec čez nekaj ur že vrtal po nabiralnikih v cerkniški cerkvi. To

je gotovo, da ni vlomil nihče drugi kot ta postopač. Nekateri so ga tudi videli, ko je postopal okrog cerkve, drugi so tudi videli, kako se je neki moški skrival po grmovju ob potoku, in sicer proti Begunjam. Tako je orožnikom nekoliko olajšal zasledovanje in gotovo ga bodo prav kmalu spravili na varno.

Okrog katere ure je vlomil, se prav sigurno ne ve. Najbolj kritičen čas je bil od poldne do ene, ko je cerkovnik kosil; kajti prej je vse dopoldne pospravljal cerkev in tudi popoldne je prišel večkrat pogledat v cerkev.

Vlomilec je moral biti najbrže v skrajni sili, da se je lotil tako drznega posla. Kajti vlomiti v cerkvi, kjer so vedno ljudje in vrhu tega v železna nabiralnika, pa še pri belem dnevu, to tudi ni kar tako; pri vsem tem pa še ni vedel, če bo sploh kaj dobil.

Koliko je odnesel, se ne more ugotoviti; brez belica ni odšel, ker niso bili nabiralniki že dalj časa izpraznjeni.

Cerkniško pismo

Cerkničani so spet eno uganili; nekateri namreč pravijo, da je prišel cerkniški škropilni voz v konkurz. To je enkrat ena, da ta govorica ne odgovarja resnici, ampak vendar smo tudi mi radovedni, zakaj že dalj časa ne škropijo glavne ceste po Cerknici.

V nedeljo je priredilo Sokolsko društvo Unec-Rakek svoj vsakoletni javni nastop. Vsi oddelki so nastopili z uspehom. Pri prireditvi je sodelovala godba cerkniškega gasilnega društva. Cerkničanov je odšlo zelo malo na Rakek, veliko več se jih je šlo kopat v Koleno, da so se vsaj malo ohladili v tej pasji vročini. Vročina traja pri nas kar naprej tako, da jo komaj prenašamo. Kljub temu se pa skoraj vsak dan pripravlja na dež, a dosedaj ga še nismo bili deležni. Bil bi nam zelo dobrodošel.

V nedeljo so nam spet obiskali cigani; topot pa skoraj kar s celim zverinjkom. Vsi cigani, od prvega do zadnjega, pa so bili do skrajnosti vsiljivi. Dobro, da so se v Cerknici zadržali samo en dan.

Ze večkrat smo pisali, kako je v Cerknici mrtvo stavbno gibanje. Tudi letos se ni prav nič poživilo. Letos zida v Cerknici samo gostilničar Martinčič. Njegova hiša bo kmalu dograjena in bo prav lična; le škoda, da je skoraj čisto na koncu Cerknice.

Koncerta Pevske zveze, pri katerem bo sodelovalo nad 100 pevskih zborov, se bodo udeležili tudi pevci iz bližnjih Begunj pri Cerknici. Sodelovalo bo 20 pevcev. Cerknica ne bo zastopana.

Zastojkarja na odbijačih ekspresnega vlaka

Litija, 5. avgusta.

Kaj vse tvegajo nekateri, samo da si približajo denar, kaže ta le dogodek. Pred dnevi, ko je peljal kot običajno skozi Litijo orijentekspres, so potniki nenadoma opazili, kako daje čuvaj znamenja in vlak je obstal. Začuden so spraševali, kaj je, dokler jim niso pojasnili, da sta se dva potnika vtihotapila kar na odbijače vagona. V kakšni nevarnosti sta bila celo pot od Maribora do Litije, si lahko mislimo. Sedaj bosta plačala še globo.

Pod konje je padel in se hudo poškodoval

Sevnica, 6. avgusta.

Rodbino Gračner v Zabukovju, katera oče se je, kakor smo že poročali, pred kratkim ubil, je zadela zopet huda nesreča.

Starejši sin Jože je peljal v Sevnico na kolodvor drva. Pred postajo so se drva na prednjem delu voza, kjer je Gračner sedel, vsula pod konjske noge in z njimi vred tudi Gračner. Konji so se ustrašili in močno potegnili voz. K sreči je Gračner obležal med kolesi, vendar je zadobil na rokah in na glavi težke poškodbe.

Poljčane

Nove knjige. Naša Čitalnica si je zadnje dni nabavila večje število novih knjig, zabavnih romanov, domačih klasikov in še drugo zanimivo čtivo. Posluje redno vsako nedeljo od 13. do 14. Segajte pridno po njih!

S skednja je padla... V Hošinci pri Poljčanah so se v torek popoldne igrali na skednju otroci. Med njimi tudi 6-letna deklica Anica Kobale, ki ji je kar zmanjkalo tal in je priletela na zemljo. Dasi je bilo komaj meter visoko, si je deklica pri padcu zlomila roko v komolecu. Pripeljali so jo stokajsko k tukajšnjemu zdravniku, ki ji je nudil prvo pomoč.

Dramlje

Občinska seja. V četrtek 23. julija se je vršila v Dramljah seja občinske uprave. V znak hvalečnosti in priznanje za zasluge za našo ubogo vinorodno občino sta bila imenovana oba najvišja predstavnika banovine gg. ban dr. Drago Marušič in podban dr. Otmar Pirkmajer ter član starejšinjske sreskega čestnega odbora g. Josip Drolenik iz Sv. Jurja za častne občane. Našim novim zaslužnim častnim občanom udano čestitamo z željo, da še dolgo delujejo tako uspešno za blagor naše lepe in močne skupne domovine.

Kultura

Marie Hübnerjeva. Pravkar smo prejeli vest, da je umrla v Pragi slavna češka igralka Marija Hübnerjeva. Bila je kljub svoji visoki starosti, 70 let, eden izmed najmočnejših stebrov češke drame. Začetki njenega delovanja segajo še v preteklo stoletje, ko je začela nastopati v raznih potujočih družbah, od koder je prišla k gledališču v Brno in od tam v Prago. V Brnu se je tudi seznanila s svojim poznejšim možem Vaclavom Hübnerjem, ki je bil takrat ravnatelj brnskega gledališča. Z njim se je preselila v Prago, kjer se je šele začelo njeno pravo umetniško delovanje in kjer je dosegla svoje največje uspehe. V marcu tega leta je gostovala tudi v Ljubljani, kjer je vsa naša kritika enodušno priznala njeno veliko umetnost. Ob njeni smrti se je z žalostjo spominjamo tudi mi, katerim je s svojo umetnostjo podarila globoko in neizbrisno doživetje.

Amerikanci nam postavljajo spomenike

Skoraj le po zaslugi Amerikancev je bil postavljen Cankarjev spomenik na Vrhniku. Slovenci iz stare domovine so dodali ameriškiemu darilu pred vsem prepri in sicer izdati, zato pa tem bolj nepotreben.

Tudi Miroslav Vilhar dobi sedaj spomenik po zaslugi Amerikancev. Ti so namreč še ostali hvaležni Vilharju za krasne pesmi, s katerimi jim je razveselil mladost, v starem kraju pa na te stare melodije, in naj bodo še tako lepe, nič ne damo, ker danes pojemo le nemške filmske in operetne šlagerje.

Pa da se povrnemo k sponzenikom. Amerikanci so pričeli nam postavljati spomenike, a kaj mislimo dati mi našim izseljencem v daljni tujini? Svoje dni smo predlagali, da bi vsako večje mesto v Jugoslaviji moralo v Ameriki ustanoviti vsaj eno knjižnico. Ali ne bi bilo lepo, če bi n. pr. ustanovila Ljubljana v Ameriki Cankarjevo knjižnico, Maribor pa Vilharjevo? Prejemati je sicer lahko, ali pravi mož ne prejema, če tudi sam ne daje. Ali res med nami možje izumirajo?

Dr. Romana Ravniharja zadnja pot

Ljubljana, 7. avgusta.

Včeraj popoldne se je vršil izpred mrtvašnice pri Sv. Krištofu pogreb tragično preminulega odvetnika in rezervnega kapetana I. razreda dr. Romana Ravniharja.

Pogrebni obred pred mrtvašnico je opravil pravoslavni svečenik, nakar so zapeli pevci Glasbene Matice »Blagor mu, ki se spočije«. Krsto so nato prenesli uslužbenici Mestnega pogrebnege zavoda pred pokopališka vrata, kjer so jo položili na topovsko lafeto, v kateri so bili vpreženi trije pari konj. Za krsto, ki je bila obložena s krasnimi vencami, so se razvrstili najbližji pokojnikov sorodniki, potem pa oficirski zbor ljubljanske garnizije, rezervni oficirji, člani Zveze bojevnikov, Sokoli, višje uradništvo banske uprave, mestnega magistrata, zastopniki TPD, Pokojniškega zavoda, zastopnice ženskih društev itd. V sprevedu je korakala tudi častna četa vojakov. Spreved je zavil po Dunajski cesti v Linhartovo ulico in od tam proti Sv. Križu.

Pokojnika so položili v rodbinsko grobnico. Ob njej je častna četa izstrelila salvo, nakar so telo pokojnega dr. Romana Ravniharja izročili materi zemlji. V njej bo našel pokoj, ki mu na zemlji ni bil usojen. Tu se bo spočilo njegovo plemenito srce, ki je neprestano krvavelo, iščoč zama za zemljo vse dobro in lepo. Tu se bo umirila njegova izmučena duša, ki ji ni bilo dano, da bi našla srečo, katero je trpeča vse do zadnjega iskala.

Že v 24 urah

barva, plesira in kemično snazi obleke, klobuke itd.
škrabi in svetilolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, munga in lika domače perilo

685

tovarna Jos. Reich.

Iz drugih banovin

Velik požar v Splitu

Sumijo, da je požigalec sam lastnik hiše. V sredo ponoči je nenadoma izbruhnil požar v hiši Paške Krtulovića na Solinski cesti v Splitu. Ogenj se je hitro širil in ko so prišli gasilci, je bila cela zgradba in plamenih. Hiša je pogorela do tal. Lastnik je bil zavarovan proti požaru za 300.000 Din, poškodbo pa je imel zavarovano za 50.000 Din. Ker je dva dni pred požarom plačal zavarovalniško premijo, preden mu je potekel rok, so osumili Krtulovića in njegovo ženo ter sina, da so hišo sami zažgali.

800 novih domov v Južni Srbiji

Na ozemlju v južni Srbiji, kjer je lani hud potres porušil več sto hiš, so doslej zgradili 800 novih, lepo in higijsno urejenih domov. Patrijarh Varnava, ki je nedavno potoval po teh krajih, je izjavil, da bi ta sela v stoletju ne dobila tako lice, če bi Nj. Vel. kralj in njegova vlada ne storila vse, da se olajša trpljenje ljudstva, katerega je elementarna nesreča tako hudo prizadela. Od Udova do Davidova ob obeh bregovih Vardara je gradilo in še gradi nad 4000 ljudi nove hiše na mestu, kjer je potres porušil stare, nehygienične domove.

b Novi predpisi na zagreškem tramvaju. Te dni bodo stopili v veljavo novi predpisi za potnike zagreških tramvajskih voz. Tako bo prepovedana potnikom vožnja v sprednjem delu tramvaja pri vozniku, motorna vozila pa ne bodo smela tramvajске vozove prehitovati.

b Pozabil je, da je že dvakrat oženjen. Zagreška policija je prejela nekega Evgena Kovčiča, mehanika iz Bjelovara. Ovdal ga je župni urad Sv. Marka, kjer je vložil prošnjo za poroko, župni urad pa je ugotovil, da je bil možakar že dvakrat oženjen in da mu je prva žena umrla, njegova druga žena pa živi v Zagrebu. Hotel se je v tretji oženiti z neko hišnico, kateri je vedno pripovedoval, da je samec.

b Zločin iz ljubosumnosti. Te dni je v Zagrebu zasidil nož v hrbet svoje prijateljice delavec Slavko Dugina. Živel je s prijateljico Ljubico Mihovilić in bil na njo zelo ljubosumen. V tork sta se sprla in med preprirom je Slavko napadel prijateljico z nožem. Mihovilićeva so odpeljali takoj v bolnišnico, kjer se bori s smrtno. Dugina je pa po zločinu pobegnil, naslednji dan se je pa sam javil policiji.

Uprava „Jugoslovana“

se je z današnjim dnem preselila iz Gradišča št. 4 v nove prostore — Gradišče 10

vhod iz Simon Gregorčičeve ulice (poleg The Rex & Co.)

Jz Dravske banovine Ljubljana

d Upravništvo »Složenega lista kraljevske banske uprave Dravske banovine« se je preselilo iz Gradišča št. 4 v tiskarno »Merkur Gregorčičeva ul. 23, pritl., levo.

d Pokojnega Slavka Masterla, ki je umrl lani 25. julija v Splitu, prepeljejo v nedeljo 9. t. m. v rojstni kraj Stražišče pri Kranju in se vrši njegov pogreb isti dan iz domače hiše ob 17. uri na farno pokopališče v Šmartnem. K pogrebu se vabijo vsi njegovi prijatelji, posebno pa še vojni tovariši iz oficirske šole leta 1928-1929 v Sarajevu.

d Na III. drž. real. gimnaziji v Ljubljani, Beethovnova ulica 7, bo vpisovanje za I. razred dne 1. septembra od 8. do 12. ure v ravnateljevo pisarno, za vse lanske učence ostalih razredov dne 2. septembra od 10. do 12. v ravnateljevo pisarno. K vpisovanju je treba prinesiti lanko izpričevalo (izpričevalo o niž. teč. izpitu) in plačati 50 Din za zdravniški fond, kolek na prijavi, črnilo in tiskovine. Lanski učenci zavoda, ki stanujejo izven Ljubljane, se lahko prijavijo za vpis pismeno in prilože zadnje izpričevalo, vpisnino pa vplačajo prvi dan pouka. Popravni izpiti se bodo vršili 24. avgusta od 3. pop. po razporedi, ki bo dne 23. avgusta objavljen na šol. deski v avli. Prošnje za sprejemni izpit v I. razred (kolek za 5 Din), ki se prične 28. avgusta, je treba oddati v ravnateljevo pisarno od 24. do 26. avgusta in priložiti zadnje izpričevalo in krstni list. Pismeni niž. te. izpit bo 1. septembra od 8. do 10., usni izpit pa od 2. do 5. septembra. Viš. teč. izpit bo 7. in 9. septembra. Otvoritev služba bo 12. sept. ob 8. uri v Križevniški cerkvi.

d Dve novi, lahki in pevni skladbi za moški zbor sta izšli v založbi pevskega društva »Ljubljanski zvon«, in sicer Zorka Prelovca »O, da je roža moje srce« ter »Le enkrat še«. Vsaki pesmi je cena prve kupljene partiture Din 5, vsem nadaljnjim pa Din 1.50. Skladbe naročate na naslov: Pevsko društvo »Ljubljanski zvon« v Ljubljani, založba.

d Gospodje industriji, trgovci z usnjem in čevlji, ter čevljarji vladno vabljeni na važen sestanek, ki se vrši v nedeljo dne 9. avgusta t. l. ob 9. uri popoldne v salonu hotela »Lloyd« na Sv. Petra cesti. Dnevni red: Protest proti Bafovim popravilnicam in slučajnosti. 1763 Zadruga čevljarjev v Ljubljani.

d Volna, bombaž, nogavice in pletenine v velikih izbiri pri Karlu Prelogu, Ljubljana, Zidovska ulica 4 in Stari trg 12. 600

d Predsedstvo JUU, sekcija Ljubljana, pri načelniku prosvetnega oddelka banske uprave g. Jos. Maziju. V imenu JUU, sekcija za Dravsko banovino v Ljubljani, so se zglasili pri g. načelniku 6. avgusta t. l. predsednik Ivan Dimnik, tajnik Jos. Kobal in član upravnega odbora Janko Polak. Pozdravili so g. načelnika kot novega šefa prosvetne banske uprave ter so ga naprosili, da bi vedno upošteval tudi zasebno pobudo združenja, kar mu pač ne bo težko, ker je poznan kot mož reda in pravice, katerega stremjenja ima tudi združenje. V daljšem medsebojnem izmenjavanju misli so načelno obravnavali vprašanja nameščanj, odseka za narodno izobraževanje pri prosvetnem oddelku, kmetsko in gospodinjstvo nad. šolstvo, nadzornikov in preglednikov, šolskega radia, izhajanja »Prosvete«, stalne banovinske razstave učil in učnih pripomočkov, stanovanja in kuriva, osobito z upravitelji poročenih učiteljev in »Popotnikov«. G. načelnik je priznal delo in potrebo učiteljske organizacije, katere nasvete bo vedno rad upošteval v svrhu stremljenj k redu in pravici.

d Gospodarsko poslopje zažgala. Franc Pečovnik, roj. 1913. v Selah, pristojen v St. Janž pri Slovenjgradu, in Jožef Pečovnik, roj. 1910. v Selah pri Slovenjgradu, oba delavca, sta nujno sumljiva, da sta v noči na 23. julija t. l. med 23. in 24. uro napadla hlapca Jerneja Jamnika, uslužbenega pri posestniku Mihaelu Hovniku v Selah, odvzela mu obleko, vredno 300 Din, zadala mu več vbodilajev z nožem v levo roko in nato zažgala gospodarsko poslopje Mihaela Hovnika, radi česar trpi Hovnik 136.000 Din škode. Za obema požigalcema je izdana tiralica.

d Vremensko poročilo. Včeraj je kazal v Ljubljani barometer 760.8, termometer 21.2, relativna vlaga 65%, tiho, jasno, v Mariboru je kazal barometer 759.6, termometer 21, relativna vlaga 76% smer vetra W 4, oblačnost 1. Vsa opazovanja ob 7. uri jutraj. Najvišja temperatura je bila v Ljubljani 33.6 (19.8), v Mariboru 25 (16.3), Zagrebu 32.5 (20.8), Beogradu 36.2 (20.4), Sarajevu 32.4 (18.2), Kumboru 33.8 (19.5), Split 35.6 (22), Rab 34.3 (19.9). V oklepajih označena je najnižja temperatura.

Petek, 7. avgusta 1931: Kajetan sp. Pravo-slavni, 25. julija: Usp. sv. Ane.

Nočno službo imata lekarni Trnkoczy na Mestnem trgu in Ramor na Miklošičevi cesti.

*
■ Odsek stavbinskih delavcev Narodno strokovne zveze sklicuje za v nedeljo 9. t. m. ob 9. uri v dvorani okrožnega urada za zavarovanje delavcev na Miklošičevi cesti članski se-stanek vsega članstva.

■ Odprta noč in dan so groba vrata. Umrl so v Ljubljani Alojzij Tomažin, 57 let star, postrešček, Dunajska cesta 9; Jože Svobljak, 74 let star, posestnik, Strmi pot 6 in Marija Tomažič, 43 let stara, žena železničarja, Vidov-danska cesta 9. Blag jim spomin! Zaljubljenim naše iskreno sožalje!

■ Protest proti Bafovim popravilnicam. V nedeljo 9. avgusta ob 9. bo v salonu hotela Lloyd na Sv. Petra cesti protestni shod Zadruga čevljarjev za sodni okraj Ljubljana proti Bafovim popravilnicam.

■ Mladinski klub »Jugoslovenska iskra«, poziva članstvo, da se v čim večjem številu ude-leži v nedeljo 9. avgusta odkritja Vilharjevega spomenika v Planini pri Rakeku. Vožnja zni-žana.

■ Pevsko društvo Ljubljanski Zvon. Redne pevske vaje se prične s prihodnjim tednom po temle redu: v ponedeljek zvečer ženski zbor, v sredo mešan zbor, v petek moški zbor. Odbor.

■ MOTOH kava dnevno sveža! Kličite tele-fon 2577! 1470

■ Zopet kolo ukraden. Delavcu Antonu Se-beniku iz Notranjih Goric je bilo ukraden iz-pred Ažmanove trgovine v Šolskem drevoredu kolo, vredno 1300 Din.

■ Nesreče. Marijo Veselovo, služkinjo pri mesarju Pibru na Šmartinski cesti, je ugriznil pes v obe roki in ji zadal nevarne poškodbe. — 28-letnega delavca Leopolda Pestovnika je v livarni v Gamelnah oparilo vroče železo po levi roki. — 21-letna natakaričica Angela Ranko iz Zgornje Besnice pri Kranju je pri obriranju hrust padla z drevesa in si poškodovala desno nogo. — 8-mesečni tesarjev sinček Marjan Groj-zdek iz Stožice je padel z otroškega vozička in se nevarno poškodoval na desnem očesu. Vsi ti ponesrečenci se zdravijo v bolnišnici.

■ Tatvine. Delavcu Viktorju Koblarju, stanujočemu na Vodovodni cesti 55, je ukradel neznan tat iz shrambe več kosov obleke in skupni vrednosti 500 Din. — Hišni posestnici Elzi Bernatovičevi, Mestni trg 5, je ukradel neznan tat s podstrešja prav tako več kosov obleke in skupni vrednosti 2540 Din.

■ Čigav je pes? Patrulja orožniške postaje v St. Vidu nad Ljubljano je našla v Babindolu, občina Medvode, pod Sv. Katarino psa volčje pasme, starega 1—2 leti. Pes se dobi na orožniški postaji.

Maribor

m Nova Sokolska četa. V nedeljo 2. t. m. je bila pri Sv. Juriju v Slovenskih gorah usta-novljena nova Sokolska četa. Ustanovilo jo je Sokolsko društvo pri Sv. Lenartu v Slovenskih gorah. K novi četi je pristopilo veliko število kmečkih fantov in mož.

m 60-letnica mestnega stavbenika Julija Glas-erja. Tukajšnji mestni stavbenik g. Julij Glas-er je praznoval te dni 60-letnico svojega življenja. Rodil se je l. 1871. v Smolniku pri Rušah. Zivi in deluje že 33 let v Mariboru. Se na mnoga leta!

m Nov spomenik. Tukajšnji rezervni častniki, bojvniki in prostovoljci so uvedli akcijo za po-stavitve primerne spomenika vsem onim pro-stovoljcem, ki so izgubili življenje v boju za našo svobodno Jugoslavijo. Spomenik bo stal na Kalvariji, tam kjer so sedaj ruševine nekdanjega spomenika padlih vojakov avstrijskega do-mačega polka. Okolica spomenika se bo na novo uredila, tako da bo ta lepa razgledna točka postala še prikupnejša.

m Pet novih vil. Ker se carinarnica ne bo gradila kakor se je prvotno nameravalo, se bo do stanovanja za carinike postavila ločeno. V ta namen se bo ob Tomšičevem drevoredu sezida-lo 5 novih vil, obdanih z vrtovi.

m Letno telovadišče Sokola Maribor I. Sokol Maribor I. bo uredil med Magdalensko in Ko-seskega ulico v V. okraju novo letno telova-dišče. Za odstop ali najem prostora je že zaprosil.

m Zveza Smetanove in Orožnove ulice. V Smetanovi ulici je zgradila mestna občina več velikih stanovanjskih hiš in s tem je postala ta ulica važna prometna pot, ki pa je s središ-šcem mesta brez prave in direktne zveze. Zato se je pojavil že davno predlog, naj bi se od-

stranila priljubna hiša in Strossmayerjevi ulici in bi se tako Smetanova ulica zvezala z Orož-novo, kjer je sedaj stavbenik Kiffmann postavil dve trinadstropni stanovanjski in trgovski hi-ši. Kakor izgleda, bo to vprašanje vendar v kratkem rešeno.

m Neopasljena smrt. V Studencih je v to-rek nenadoma umrl klepar Karol Löbl, ki je v soboto dobil v nekem prepri sunek v trebuh. Oblasti so uvedle preiskavo.

m Smrt deklice. V Vrtičku je te dni v ne-ki mlaki blizu domače hiše utonila 16 mesecev stara deklica Jožica Krebsova.

m Predzna tatvina. V sredo zvečer je za-prosil prenočišča pri veleposelniku Rothu v Radvanju 28-letni brezposelni ključavničar Jak-ob Purger. Gospodar ga je poslal v senik k 70-letnemu hlapcu Stefanu Kacu. Ker hlapca ni bilo doma, je Purger prebrskal njegove stvar-i, mu ukradel vse prihranke, okrog 4600 Din, in skrivaj odšel.

m Napad. V noči od srede na četrtek so ne-znanci pri Treh ribnikih napadli 22-letnega de-lavca Riharda Menerja in ga hudo ranili na glavi in po hrbtu.

Streška slavnost v Hotinji vasi pod pokroviteljstvom g. bana

Kakor smo na kratko že poročali, bo agilna streška družina v Hotinji vasi v nedeljo 9. t. m. slovesno otvorila svoje novo strelišče in razvila društveni prapor. Pokroviteljstvo nad vso prireditvijo je prevzel osebno gospod ban dr. Drago Marušič, ki ga bo zastopal po-seben odposlanec. Iz Maribora bo odšlo v Ho-tinjo vas članstvo oblasnega odbora pod vod-stvom predsednika g. polkovnika Bože Putni-kovića. Odhod z vlakom ob 13-25 z glavnega kolodvora. Slavnosti se bodo udeležili tudi čla-ni vseh bližnjih strelskih družin

Loka pri Zidanem mostu

V ljubljanski bolnici je umrla zelo poznana gospa Jenčič Marija, rojena Aljaž. Rojena je bila dne 27. novembra 1882 v Smledniku, go-stilničarka in trgovka v Loki. Njena gostilna je bila radi izborne kapljice in dobre kuhinje ši-roko znana. Radi njene prezgodnje smrti žalu-jejo zanje učiteljica Mici, uč. pripr. Vida (IV. letnik), gimnazijec Mirko (VI. raz.), Albin, trg-pomočnik, otroci, in njen mož Karol, posestnik in trgovec. Umrla je bila sorodnica triglavskega očeta g. Jakoba Aljaža. Pogreb bo na župnijs-kem pokopališču 6. t. m. v Loki pri Zidanem mostu. Pokoj njeni duši, preostalim iskreno so-žalje!

Šmartno pri Litiji

Prepovedan obisk krčm in drugih javnih lo-kalov je od 1. avgusta t. l. tudi brivcu Matevžu Piskaču iz Šmartna pri Litiji za dobo šest mesecev.

Sodna dražba. 14. t. m. ob 10. uri bo v na-selju Cerkovnik pri Šmartnem dražba konja.

Sena dovolj. Letos se je nakosilo izredno ve-liko sena in so že prvega sena polne senice. G. Janko Trele je razglasil v nedeljo 2. t. m. dražbo (licitacijo) sena, pa se ni nikdo oglasil. Druga leta so za Trelevo seno kar tekmovali. AD KRANJ

Prireditve v korist brezposelnih delavcem. V nedeljo 9. t. m. ob pol 15. uri popoldne pri-ređi primorsko društvo »Zarja« pri Grajzerju na Primorskem veselico s prosvetnim spore-dom. Cisti dobiček je namenjen za brezposel-ne delavce.

Statistika tujcev. V mesecu juliju je bilo v našem mestu skupno 177 tujcev; med njimi je bilo 147 Jugoslovancev, 5 Čehoslovancev, 6 Ita-lijancev, 1 Madžar in 12 Nemcev.

Nši hoteli. Društvo »Putnik« je izdalo zaradi pospeševanja tujkega prometa knjižico »Ho-telski vodnik«, v kateri je seznam vseh večjih hotelov v naši državi z vsemi točnimi podatki in stalnimi cenami. V tej knjižici navedeni ho-teli morajo imeti pritožno knjigo; pravica do pritožbe mora biti označena tudi na jedlinih listih. Za naš okraj so v seznamu sledeči ho-teli: »Stara pošta« in »Jelen« v Kranju, »Ka-zino« na Jezerškem, »Grintovec« v Predvoru in »Lončar« v Trzinu.

Trgovsko gibanje. Podjetni g. Drago Fuchs, potnik pri veletrgovini I. Andrašič, je prevzel s 1. avgustom znano trgovino I. A. Majdič na-sproti pošte. Trgovina je popolnoma prenov-ljena

Kočevje

Proslava 10-letnice vladanja Nj. Veličanstva kralja. V dne 15. in 16. t. m. se bo vršila v Kočevju obsežna proslava desetletnice vladanja kralja Aleksandra I. Konstituiral se je poseben odbor, ki bo pripravil vse potrebno za prosla-vitev jubileja.

Nov studenec. Blizu znanega studenca v Go-renji vasi, ki zalaga ob suši okoliške vasi z vodo, so pred nedavnim odkrili nov studenec. Izvir je močan in bo po primerni regulaciji nudil prebivalstvu dobro vodo.

Agrarna reforma. Zanimanje za novi zakon o agrarni reformi je rodil po kočevskih vaseh celo vrsto pašniških in gozdnih zadrug, ki so se pripravile kot agrarni interesi.

Amerikanci. Od vseh strani prihajajo poro-čila o obiskih Kočevjarjev iz Amerike. Nekaj časa se pomode doma, puste več ali manj de-narja tu in se zopet odpeljejo, ker vidijo, da je še treba premoženja. Veliko govore o brez-poselnosti v deželi dolarja. Nekateri se ravno iz strahu, da ne bi po povratku dobili več dela, ne upajo priti v domače kraje.

Iz Rudnika. Ni nam treba opisovati, kako so sprejeli rudniški delavci redukcijo svojih plač. O posledicah takih redukcij za rudarje in njih otroke tudi ne bomo izgubljali besed. Omenili bi samo, da bi TPD vsaj s svojimi reduciranimi delavci postopala malo bolj kavalirsko. Rudniška uprava sili delavce, ki si niso tako hitro poiskali kakega drugega posla, oz. ga niso do-bili, iz svojih stanovanj, da potem stojijo cele hiše prazne. Pri redukciji je bilo prizadetih tudi par starejših mož, ki so izmognjeni do ko-sti, brez vsake pokojnine morali zapustiti delo in se ozreti — kam? Občudovanja vredna je potrpežljivost naših delavcev, ki poznajo vse-splošno krizo in vedo, da se jim ne more ime-nitno goditi, toda znižati jim njih mizerne pla-če bi tudi TPD ne bilo treba.

Celje

* **Pogreb g. ravnatelja Janka Lesničarja.** Zemeljske ostanke pokojnega direktorja Oblastne zadruge za poljedelski kredit v Čupriji g. Janka Lesničarja so sinoči z vlakom pripeljali v Celje. Od kolodvora so krsto prenesli v poslopje Zvezne tiskarne v Strossmayerjevi ulici, kjer je pokojni dolga leta deloval in stanoval. Pogreb bo danes popoldne iz hiše žalosti, Strossmayerjeva ulica št. 1, na okoliško pokopališče. Mnogo celjskih gospodarskih zavodov je izobesilo črne zastave v znak žalosti za svojim neumornim sodelavcem.

* **Poziv Sokolom.** Sokolsko društvo v Celju poziva svoje članstvo, da se v kroju udeleži pogreba tragično preminulega dolgoletnega člana br. Janka Lesničarja danes v petek ob 17. Zbirališče ob 16.30 v mestni telovadnici.

* **Poziv pevcev.** Danes popoldne ob 16. bo v Narodnem domu pevska vaja za pogreb g. ravnatelja Janka Lesničarja. Pevci in pevke naj se vaje in pogreba polnoštevilno udeležijo.

* **Smrtna kosa.** 6. t. m. je v javni bolnici umrl 27-letni Zupanc Jožef, krojač iz Vrha pri Zalcu.

* **Streliška družina v Storah** priredi v nedeljo 30. t. m. nagradno streljanje. Po streljanju se bo vršila svečana izročitev častnih diplom tovarnarike ge. Kuenejevi ter ravnatelju gosp. Hruščki. Nagradnemu streljanju bodo najbrž prisostvovali tudi zastopniki civilnih in vojaških oblasti.

* **Kanalizacija.** Te dni so začeli v zvezi s tlakovanjem Slomškovega trga prekopavati tudi Kocenovo ulico, v kateri bodo gradili kanal. V tej ulici doslej ni bilo kanala in se je ob dežju voda pretakala v druge ulice.

* **Krajinski odbor Udruga vojnih invalidov** je pred dvema letoma nabavil za invalidski dom štiricevni radioaparati. Ker se je invalidski dom razpustil, se ta aparat proda, da bi izkupičkom kakorkoli pomagali vojnimi žrtvam. Interesenti, društva ali zasebniki naj se obrnejo na tajništvo odbora.

* **Velik treznostni tabor** se bo vršil v nedeljo 23. avgusta na Kumu pri Trbovljah.

* **Blagoslovitev nove cerkve v Logarski dolini.** V nedeljo 9. t. m. bodo v Logarski dolini svečano blagoslovili novozgrajeno planinsko cerkev. Svečani obred bo izvršil mariborski škof g. dr. Andrej Karlin. Planinci se bodo v velikem številu udeležili te svečanosti.

* **Rešilna postaja** je vsekakor velevažna in prepotrebna ustanova. Moštvo postaja vrši svojo nalogo požrtvovalno in po najboljših močeh. Nikakor pa se ne more zahtevati, da bi moštvo odgovarjalo za ljudi, ki jih prevaža. Tako se je v sredo zvečer zgodilo, da je bila postaja ključana na kolodvor k večernemu vlaku za prevoz neke bolne deklice. Moštvo pa deklice nato ni moglo nikjer oddati, češ da je umobolna. Vsekakor bi se moralo za take slučaje nekaj ukreniti, kajti nikakor ne gre, da bi moštvo moralo samo presojati, kakšno bolezen ima bolnik, ki ga prevaža. Rešilno moštvo izvrši zgolj prevoz in je s tem njegova naloga končana.

* **Proščenje v Svetini.** Ljubkemu izletišču nad Celjem bo v nedeljo 9. t. m.

* **Kaj je v mesnini cenami.** Mesne cene so v zadnjem času v ospredju zanimanja Celjanov, zlasti pa sedaj, ko so v Ljubljani regulirali cene mesu. Ne da bi se spuščali v podrobnosti, bi vendar želeli, da se tudi celjski mesarji o stvari izjavijo.

* **Najdba.** 3. t. m. sta bila v mestu najdena dva bankovca po 100 Din. Kdor je denar izgubil, naj se javi na predstojništvo mestne policije.

Radovoljica

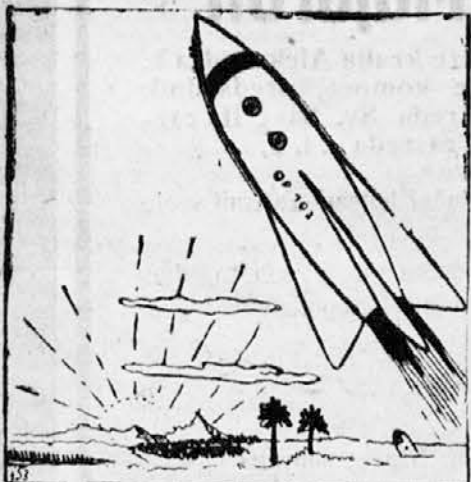
Velika sokolska tombola. V nedeljo 9. t. m. bo na letnem telovadišču Sokola velika tombola z izredno lepimi in vrednimi dobroti. Ne zamudite prilike in poskusite srečo!

Marenberg

Hmeljska letina obeta zadovoljiv pridelek. Sedikam je v rasti malo škodovala letošnja prevetelka suša. Tu in tam se je pojavila tudi peronospora, ki pa ni napravila škode. Hmelja bo precej manj, kakor ga je bilo prejšnja leta, ker so ga kmetje precej opustili, pa tudi radi tega, ker ni tako poln kakor preje. Kakor vse kaže, bodo z obiranjem pričeli že drugi teden. Kakovost hmelja je prav dobra. Kupecv še ni bilo.

Ignacijev sejm je bil slabo obiskan. Trgovci so malo prodali. Govejše živine je bilo na trgu precej, prodale pa so se le tri glave po 3-3,50 Din za kg živje teže.

Polovanje po zvezdi večernici

153.

Tako je napolnil trenutek, ko se je raketa »Op. 102« dvignila od tal in nastopila svojo pot nazaj na zemljo. V jutrnjem solncu se je blestela ogromna Venera, ko je raketa s strahovito silo prodirala dalje in dalje v vesolje. Postajala je vedno manjša, dokler je vsemirski popotniki niso videli samo še kot svetlo kroglo.

Poročilo ljubljanskega tržnega nadzorstva

Ljubljana, 6. avgusta.

Mestno tržno nadzorstvo je izdalo daljše poročilo za pretekli mesec, iz katerega posnemamo:

Kruh je obdržal staro ceno. En pek je bil kaznovan, ker je zavijal kruh v makulaturni papir, en pek pa, ker je imel v kruhu zapečeno žuželko. V splošnem drža peki lokale in pekarnice v higijenskem stanju.

S 1. avgustom so se znižale cene mesu, tako da je meso v Ljubljani med vsemi večjimi mesti najcenejše. Govedina stane sedaj od 8 do 17 Din, teletina od 12 do 16 Din, svinjina pa od 14 do 22 Din. Cene ribam so ostale neizpremenjene. Zab je še vedno dovolj. Krak stane 25 do 50 para.

Cene mleku in mlečnim izdelkom so ostale neizpremenjene. Načelo se je sicer vprašanje znižanja cen, ki pa se je glede na izredno težak položaj kmetovalca opustilo.

Ogromna množina, večjih 20.000 kg dnevno, se je pripeljala na trg banaškega in drugega sadja, zlasti bruske. Cena je bila zelo nizka, 3-4 Din kg. Trg je bil s sadjem prav dobro založen in je bil nakup ogromen.

Sočivja je bilo v izobilju in so mu bile cene nizke. Kislo zelje je letos prišlo zelo zgodaj na trg. Kilogram stane 4-6 Din. Ker se obeta zelo dobra letina, je pričakovati veliko ponudbo kislega zelja po kmetih samih. Cene se bodo pripustile le take, ki bodo ustrezale splošnim, kljub temu da so se trnovski zeljarji pritožili radi tega postopanja na višjo instanco.

Krompir je dobro obrodil in se prodaja po 1 do 1,25 Din kg. Gob ni bilo radi suše. Čebuli in česnu je cena padla na 2-3 Din.

Mestno tržno nadzorstvo ugotavlja, da pazno zasleduje padanje in dviganje cen in da ravna dogovorno s tržnim odsekom občinske uprave, večkrat tudi na vzpodbudo župana samega. Brez podpore javnosti in drugih oblasti je dele tržnega urada oteženo, dostikrat onemogočeno. Pri uravnovešanju cen, ne diktiranju, kar je treba ponovno poudariti, je treba, da vsi sloji pomagajo tržni oblasti. Javnost naj ve, da tržno nadzorstvo nima pravice diktiranja cen, temveč da samo lahko ovaja posamezne primere previsokih cen sodišču.

Mestno tržno nadzorstvo je pretekli mesec nabralo tržnine, prostornine in kazni za 22.943 dinarjev.

Drzen vlom v Slovenski Bistrici

Vlomilci so opleni delavnico čevljarja Jožefa Jelena

Maribor, 6. avgusta.

V pretekli noči so okrog 1. ure popoldne obiskali slovenjebistriškega čevljarja Jožefa Jelena zelo pretkani in drzni vlomilci, ki se niso zbal tega, da spi poleg delavnice vsa družina. V novi hiši, v kateri se je Jelen nastanil šele pred dobrim mesecem dni, ima delavnico s posebnim vhom od zunaj, iz delavnice pa vodi vrata tudi v stanovanje.

Z dvema dolgima pilama je vlomilec prepil spodnji tečaj leve polovice zunanjih vrat, jih snel z zgornjega tečaja, odprl nato z vetrihom notranja steklena vrata in tako prišel v delavniški lokal. Plen je bil obilen. Vlomilci so odnesli 12 parov novih čevljev, med njimi 4 pare gojzerc, 12 parov že popravljenih čevljev, razen tega pa še tudi vso zalogo usnja in podplatov

v skupnem znesku 8000 Din. Čevlje, ki še niso bili popolnoma dogotovljeni, so odnesli s kopiti vred.

Čevljarjeva žena je sicer slišala ponoči v delavnici ropot, a se zanj ni mnogo zmenila. Ko je šla k vratom pogledat, če so zaklenjena, so vlomilci zbežali, med poljo so izgubili nekaj blaga, v delavnici pa pustili tudi vlomilsko orodje. Ko je jutrajšel neki železničar mimo v službo, je opazil vlom in opozoril Jelenove, da so imeli ponoči neljub obisk.

Agilni orožniki so pričeli vlomilce takoj zasledovati. Na šipi in novih lakiranih vratih so našli dobre odtiske celotne vlomilčeve roke. Po odtisih so presodili, da je bil vlomilec zelo mlad in da je imel tudi pomagalec.

Novo mesto

Zegnanje na Gorjancih. V nedeljo bo pri svetem Miklavžu na Gorjancih Zegnanje. Ob desetih bo maševal gori šentjernejski kaplan g. Anton Kovačič, ki se bo na ta način poslovil od svojih Gorjancev, kamor je zahajal maševal dolgo vrsto let. Prihodnji teden odide na novo službeno mesto v bližnji St. Peter. Prijatelji Gorjancev, nihče naj v nedeljo ne ostane v dolini!

Gozdni požar je nekaj dni divjal po gorjanskem pobočju Ravne gore, oziroma po Grobišču. Največ se menda prizadeti pleterski gozdi, škoda pa še ni ugotovljena, kot tudi ne, kako je požar nastal. Zdaj je že vse pogaseno.

Toča je v ponedeljek popoldne oskropila gorjansko vznožje od Tolstega vrha preko St. Jerneja na drugo stran Krke, kjer je moralo biti še vse huje. Pa tudi tu je padala prav debela. K sreči le malo časa. Škodila ni dosti.

Iz Šaleške doline

Nesrečen padec z vlaka. V torek zvečer se je kot običajno napotil vajenec čevljarja Korande prodajat sadje v vozove večernega vlaka, ki v Velenju nekaj minut postane. Ko se je vlak začel premikati, je podjetni prodajalec sadja le opazil, da je treba stopiti iz vozov. Skočil je z vlaka. Padel je tako nesrečno na tla, da je dobil krvave poškodbe po glavi. Obležal je skoro nezavesten. Fanta so odpeljali k zdravniku in vse kaže, da bo moral iskati zatočišča v bolnici.

Kradbeno gibanje, ki je pri nas, razen pri rudniku, jako klaverno, vendarle od časa do časa nekoliko oživi. Tako vidimo, kako prikupna hiša je zrasla železniškemu vlakodvoju g. Koširju v Starivasi. Prihodnje tedne pa postavi mlaj na novodograjeno hišo kovaški mojster g. Prevarčnik v Velenju.

Sedaj v dobi kislih kumaric in pasjih dnov z vsakim dnevom dobivamo poletnega hladja iskajočih letoviščarjev, ki jih je že lepo število nastanjenih pri tukajšnjih stanovanjskih najemnikih, zlasti v hotelu Rak. Največ je pač Srbov in Hrvatov, ki prihajajo iskati prelepih in spokojnih sožitij šaleške doline. Samo ti-le avtomobili, ki v svojem divjem drvenju pušajo za sabo oblake prahu, ti so že od sile. (In težko je govoriti o škropilnicah za cestni prah!).

Letošnji naborniki in vasovanje. Odkar so ti-le fantje zapisani med rekrute, je vasovanje s fantovskim popevanjem tako le pozno v noč na dnevnem redu. Vse je pač prvo poslavljanje z rodnih gnezd in ptičji vedo, da so na prelomu fantovske dobe. Lepo je to-le predi, še lepša je kipeča rast zdravja in radosti predi teh soparnih večerov.

Št. Jurij ob južni železnici

Premestitev. K tukajšnji banovinski kmetijski šoli je na lastno prošnjo premeščena zvančena Ema Schiller.

Tatvina. Dne 3. avgusta popoldne je bilo nekemu kmetu iz šentjurske okolice, ko je stopil v gostilno pri Zličarju na vrh piva, ukradeno kolo firme »Puch«, ki ga je bil pustil ob večnih vratih. Neznani zlikovec je zginil — sodeč po sledih — proti Lokarjem. Orožniki ga še niso zasledili.

Električna razsvetljava na železniški postaji. Kljub temu, da je bila elektrika napeljana v naš trg že pred poldrugim letom in je zadnja cestna svetilka oddaljena od postaje le kakih 150 m, železniška direkcija še dosedaj ni ničesar ukrenila. Upamo, da bo končno ugodila naši želji.

Kostanjev drevored v spodnjem trgu, ki je bil zasajen za županovanja dr. Gustava Ipavca, dobiva vrzel za vrzeljo. Zemljišče, kjer stoji

kostanji, si je pred leti ob razdelitvi občinskega pašnika obdržala občina z motivacijo, da bi posamezni posestniki kostanje ulegli posekati. Ni nam znano, ali so kostanje posamezniki, ki jih podirajo, kupili od občine, ali jih je dala občina podreti sama, ker morda namerava zasaditi nov drevored. Javnost želi pojasnila.

Orientacijske tablice na cestah. Na zelo prometni cesti, ki vodi iz Celja skozi Sv. Jurij v Rogaske Slatine, so sicer povsod postavljene table, ki opozarjajo na nevarnosti: manjkajo pa na križiščih in razcestitih orientacijske tablice. Številni tuji avtomobilisti se morajo po nepotrebnem ustavljati in izpraševati domačine, ki zaradi jezika tujece večkrat niti točno odgovoriti ne morejo. Predvsem je potrebna tabla, ki bi pri Fr. Kinclju kazala pravo smer proti Celju, pri Adamu Kinclju pa proti Rogaske Slatini, enako pri Sikošku. Tudi ne bi bilo napačno, če bi si kateri od gostinčarjev na križiščih umislil rezervoar za bencin.

Sokolski nastop v Dramljab. Udeležba na javnem nastopu dramskega odseka (čete) šetjurskega Sokola je za vse članstvo tega društva strogo obvezna. Zbirališče pred šolo. Odhod ob 1. uri. Zdravo!

Sport

Dogodki se zaključujejo

S prihodnjo nedeljo stopamo v zaključni stadij tekmovalja po ligah. Nastopilo bo — prvič in zadnjič v tem tekmovalju — vseh dvajset klubov, ki bodo, kakor bo pač naneslo, svojo situacijo ucvrstili, popravili ali poslabšali. Zanimivo je, da še sedaj, ko se tekmovalja po ligah nagibljejo že k zaključku, niso situacije povsod povsem jasne. Od šestih konkurentov, ki se jeseni bore za naslov državnega prvaka, so znani trije: BSK, Gradjanski in Mačva. Poslednja mora sicer dobiti še vsaj eno piko, ki pa ji ne bo ušla. Za ostala tri mesta kandidirajo še vedno z vso resnostjo: Concordia, Hašk, Hajduk, Sašk, Jugoslavija in Slavija (Sarajevo). Enega udeležence bo odločila tekma Hajduk-Concordia v Splitu.

V naši ligi igraja poleg omenjene tekme v Splitu še Hašk-Illirja in Primorje-Gradjanski. Po srečanju Primorja z Gradjanskim preostaja Ljubljani edino še domači derby, ki se bo odigral v nedeljo čez 14 dni. Ker se ljubljanska kluba ne moreta plasirati v finalna tekmovalja, je torej gostovanje Gradjanskega zadnji letošnji prvenstveni nastop izvenljubljanskega moštva v Ljubljani.

Državno prvenstvo seniorjev v plavanju

V dnevi 7., 8. in 9. t. m. se bo vršilo v Ljubljani v bazenu SK Ilirije državno prvenstvo seniorjev v plavanju in waterpolu. Vsi klubi, ki so se prijavili, se nahajajo že več dni v Ljubljani. Manjka samo sušačka Viktorija, ki bo najbrže prispela danes.

V zgodnjih jutranjih in poznih popoldanskih urah je kopalnišče polno tekmovalcev, ki pridno trenirajo. Vse plavalne korifeje so zbrane. Poleg dolgoletnega šampiona Senjanovića ter hje-govih kolegov Marovića, Birimišev, Bonatića in dr., najdemo izvrstnega Dubrovničana Matića, ki velja za favorita na sprintarski progi. Iz Beograda je najmarkantnejša pojava Gajo Bulat, lanski zmagovalac na 400 m.

Olga Roje se dobro zaveda, da med senior-kami nima resne konkurence, kar ji daje precejšnjo samozavest — upravičeno.

Pri opazovanju waterpolistov mora tudi lajik videti, da so Jugovci razred zase in da imajo edino v Jadranu resnega tekmeča.

V večernih urah se Ljubljancem radi ozirajo na močno zagorele postavne plavalce, ki hodijo po promenadi s čepicami v klubskih barvah in delajo živo reklamo za bližnja tekmovalja

Dva »drukarška« vlaka

V nedeljo bosta zopet vozila dva posebna vlaka nogometne »drukarje«. Ilirija zopet organizira posebni izletniški vlak v Zagreb na tekmo s Haškom. Z ozirom na nizko ceno (samo 48 dinarjev) bo najbrže ponovno dosti zainteresov.

Glasom pisanja »Jutarnjega lista« bodo prišli z Gradjanskim »purgerski« drugarje s posebnim vlakom v Ljubljano, da pomagajo svojim milijencem v borbi s Primorjem.

Kolesarstvo

Koturaški savez kraljevine Jugoslavije je imel preteklo nedeljo trening-dirko v svrhu ustanovitve kondicije posameznih vozačev. Trening-dirka se je izvršila na vojaškem vežbališču v Mostah pri Ljubljani. Tekmovali so vsi nacionalni vozači in sicer: Ivković (Granicar Gjurgjevac), Vazer, Oblak (Velo bataljon), Valant, Abuhar (MK Ilirija), Prodan Kosmina (ASK Primorje), Rozman (Perun, Maribor), Mi-kec in Grgac iz Zagreba sta izostala.

Trening-dirka je pokazala najboljšo kondicijo naših vozačev. V etapah so dosegli delne brzino 37 km na uro. Prevožena proga je znašala 120 km ter se je dosegla povprečna brzina 34 km na uro, s čimer so naši nacionalni vozači pokazali, da so zmogli tekmovali na večjih mednarodnih dirkah.

Koturaški savez kraljevine Jugoslavije bo nadaljeval s trening-dirkami ter je upati, da postavi dobro moštvo za kolesarsko svetovno prvenstvo, katero se ima vršiti koncem tega meseca na Danskem.

SK Ilirija (lahkoatletika sekcija). Drevo o pol 21. urja bo v kavarni »Evropa« važen sestanek, ki se ga naj sigurno udeležijo sledeči: gg.: Kos, Pevalak, Baltesar, Gnidovec, Oblak Mahkovec. — Ob 21. uri bo istolast sestanek vsega članstva, obvezen za sledeče: Banko, Dobovšek, Pinec, Grogorka, Habič, Hlovar, Jeglič, Kumer, Orel, Grogorka, Oswald, Otrata, Režek L. Senčar, Stipe I. in II., Soukal, Tinta, Vrečko, Wildmann, Zupančič Neli in Lado, Dečman, Bajde. Vsi in točno. — Tajnik.

Ekspres kava
1 Din

Vsa Ljubljana
govori, da

Jugobrazil-kava

na bolje
pohladi

Ekspres kava
1 Din

Stalna poskušnja in vsak dan sveže pražena
kava. Lastna pražarna.
Velika izbira čokolade in bonbonov.

Se priporoča
OSKAR ADAMIČ, Ljubljana
Selenburgova ulica 7

Kriza vinogradništva v Dravski banovini

Načelnstvo vinarskega društva je imelo dne 4. t. m. svojo sejo.

Stanje vinogradnikov in banovini je v splošnem prav dobro. Izjeme so kraji, kjer je toča napravila več ali manj škode, to so del srezov Šmarje, Celje, Krško itd. Ponekod so stare zaloge vina še prav izdatne, radi česar so vinogradniki v velikih skrbih, kam z letošnjim vinski pridelkom. Z ozirom na ugodno vreme se nam obeta tudi kvalitativno prav dobra vinska letina, kar nas vsaj deloma tolaži. Vznemirja pa vinogradnike vest, ki se šlihi od več strani, da bo letošnji vinski most po Din 1—liter. Zdi se, da hočejo take cene diktirati samo brezvestne osebe, ki bi si rade na račun siromašnih vinogradnikov in viničarjev kovale čezmerne dobičke. Mnogo je že vinogradnikov, ki na osnovi takih vesti obupujejo, ker bi jim pri navedeni ceni ne bili plačani niti dejanski stroški za obdelovanje vinograda, davki itd., da dobička, od katerega mora vendar vinogradnik in njegova družina z viničarjem vred živeti, niti ne omenimo. V tolažbo tem siromakom navedemo sledeči račun: Dalmatinsko vino stane sedaj loko parob. stanica Din 19—24 za 1° alkohola po Malligandu, torej 1 liter Din 2:28 do 3:50. Prevoz stane okoli 0:30 Din za 1 liter, torej stane tudi najcenejše dalmatinsko vino pri nas brez trošarin 1 liter 2:58 do 3:80; najcenejše banaško vino je za naš konzum nerezano neporabno, ima 10% in manj alkohola. Da bi se cene tem vinom znižale, je nemogoče, ker bi drugače ta vina že morala biti zastoj.

Če primerjamo kakovost omenjenih vin z kakovostjo naših, bo vsakomur jasno, da se nam glede kakovosti ni treba bati konkurence. Znano je, da so naša vina, kar se kvalitete tiče, sploh na višku in jih ne moremo istovetiti z dalmatincem, banašcom, zagorcem itd., čeravno so tudi tu izjeme; zato tudi cena našemu vinu ne more biti nižja, kakor so cene v splošnem za kvalitativno manj vredna vina. Vemo, da nas stane pridelovanje vina mnogo več, kakor vinogradnike v južnih, klimatično ugodnejših krajih, to pa v glavnem radi tega, ker trta pri nas manj rodi nego v južnih krajih. Vemo tudi, da znašajo pri nas pridelovalni stroški v najugodnejšem slučaju Din 4000—na oral (čisti pridelovalni stroški brez investicije in brez amortizacije), zato našega vina po takih cenah ne moremo prodajati. Vsak pošten delavec hoče imeti pošteno plačilo za svoj trud, tako tudi vinogradnik. On ne more delati zastoj, zato ugodoma navedeno ceno za vinski most odločno odklanjamo. Vse vinogradnike Dravske banovine pozivamo, da se pri prodaji letošnjega pridelka ne prenačijo in pokažejo vrata vsakomur, ki bi si upal ponujati smešno nizke nesprijemljive cene za vinski most in vino. Res je, da se marsikdo nahaja v veliki stiski in nujno potrebuje denarja ter misli, da si bo s tem, če proda vino ali most izpod cene, vsaj začasno pomagati iz zadrege. Po gornjem računu bo svoje gospodarstvo še globlje zakopal. Zato je potrebno, da smo vsi vinogradniki solidarni in svojega vinskega pridelka ne dajmo izpod cene, kakor odgovarja ista splošnim razmeram na vinskem trgu v državi, ker bi to značilo zapravljjanje. Vinogradniki, ki so v denarni stiski, si naj iščejo izhoda potem domačih posojilnic in hranilnic. Edini pravilni izhod iz sedanje vinarke krize bi bile seveda produktivne vinarke zadruge, katerih pa še žal nimamo in jih še tako hitro ne bomo imeli.

Za pridelovanje in vnovčevanje približno 100 ha vinograda na zadržni podlagi je potreben objekt za 1.000.000—Din. Na 1 ha je zasajenih približno 8000 trsov in zadržnik bi moral po dosedanjih računih prispevati od trsa Din 1:25 kot delež. Pri sedanjih gospodarskih krizi je nemogoče, da bi se taka zadruga mogla pod temi pogoji oživitviti.

Največja krivda se godi vinogradnikom pri nas s tem, da se jih obremenjuje z vsemi davki, kar jih je do danes fiskalna veda iznašla.

Za vinograde se plačuje najvišja zemljarina, zato pa gre vinogradnikom pravica zahtevati, da se njih produkt ne obremenjuje posebej še s trošarino.

Država, zlasti pa banovina, še bolj pa občine krijejo veliki del svojih stroškov s trošarino na vino. Vemo, da se to ne da takoj odpraviti, zahtevamo pa, da se to odpravi čimprej. Pred nedavnim časom, v boljših razmerah, smo zahtevali, da se maksimira celotna trošarina na vino (državna, banovinska in občinska) na Din 1—, danes je z ozirom na do sedaj navedeno še to preveč. Če pogledamo na trošarine v drugih vinorodnih evropskih državah, bi morala celotna trošarina znašati Din 60 na 1 hl.

Delno in hitro učinkujoča od pomoč vinogradnikom bi bila, da se dovoli vsakemu zasebniku, da v razmerju družinskih članov in za obdelovanje njegovega posestva potrebnih delavskih moči za lastno potrebo kupi direktno od vinogradnika od 1. oktobra do 1. decembra trošarine prosto vino ali most. Množina se naj določi narredbenim putem.

Ker za most državne trošarine ni, upamo tukaj tem lažje na uspeh — ker je cela zadeva pravzaprav v rokah kraljevske banske uprave.

Kar se tiče odprodaje svežega grozdja, ne more to, bistveno vplivati na razmere v naši banovini, ker se producira letos pribl. 22.000 vagonov grozdja à 5000 kg. Pri nas se prideluje le neznatna množina namiznih vrst, ki bi mogle konkurirati s srbskimi (smederevskimi) in banaškimi sortami, od konsumentov se pa tudi ne more zahtevati, da bi kupovali grozdje, ki pride na mesto že pokvarjeno. Tudi priprav za transport grozdja še nimamo. Za nas torej ne pride v poštev izvoz grozdja, celo glede prodaje grozdja v naše konzumne centre (Maribor, Ljubljana, Trbovlje, Celje) so to samo teoretične razprave, izvemši Mariborski trg, kamor okoliški vinogradniki lahko donesajo grozdje v dobrem stanju.

Kar se tiče izvoza vina, je omeniti sledeče: izvažamo, kolikor se da placirati. Naše stremenje pa je in mora biti, da izvozimo čim več. Da pa je to težaven posel, je najboljši dokaz, da ne izrabimo nobeno leto izvoznih kontingenotov, akoravno je priskočila država z znatno izvozno premijo na pomoč.

Naša povprečna vina, proti katerim se vina iz drugih vinarških okolišev naše države ne morejo meriti, se ne morejo v naši državi izven mej naše banovine placirati. Zato pričakujemo od vseh, katerim je prospeh našega vinarstva na srečo, da krijejo svojo potrebo na vino samo z vini iz naše banovine. Pa tudi konsumenti vami, ki so prepričani, da je vino iz naših vinarških okolišev, če že za njih okus ne boljše, vendar pa vsaj enakovredno onim iz drugih vinarških okolišev naše države, morajo zahtevati, da se jim toč domači pridelok po ceni, ki razmeroma ni višja od cene pridelkov

drugih vinarških okolišev.

Mi vemo, da so dobri gostilničarji najboljši posredniki za naš proizvod, zahtevamo torej, da se tudi njim priznajo olajšave težkih davčnih bremen; od gostilničarskih organizacij pa pričakujemo, da bodo same skrbale, da se bode zaslužek pri vinu gibal v dovoljenih merah.

Vinarsko društvo za Dravsko banovino.

Gospodarske vesti

× Ameriško-jugoslovanska trgovinska zbornica. Na inicijativno našega generalnega konzula v New Yorku Jankovića in direktorja jugoslovanskega trgovinskega muzeja Joksimovića se bo v najkrajšem času osnovala v Beogradu ameriško-jugoslovanska trgovinska zbornica.

× Nov žvepleni vrelec blizu Vrdnika. Rudarji državnega rudnika Vrdnik so našli v globini 220 m topli vrelec, ki vsebuje velike množine žvepla in izkazuje toplino 35 stopinj C. Vrelec nudi 200 l vode na minuto. Komisija strokovnjakov proučava na licu mesta novo najdbo. Po mnenju strokovnjakov je vrelec velikega tujkoprometnega značaja, ker se nahaja v neposredni bližini znane izletne točke Zmajevac.

× Velika vinska razstava v Beogradu. Od 19. do 22. septembra se bo vršila v Beogradu velika razstava vin iz vse države. Posetnikom razstave je dovoljena za povratek polovična vožnja na drž. železnicah.

× Osnovanje zadruge za brezalkoholno predelavo sadja. V Sabcu so sadjarji sklenili ustanoviti zadruge za brezalkoholno predelavo sadja. Sabac je eno najvažnejših sadjarskih centrov v državi, zato bo ta zadruge gotovo velikega gospodarskega pomena pri vnovčevanju sadnih pridelkov. Zadruga se bo osnovala že v najkrajšem času.

× Tudi Češkoslovaška povišuje eskomptno mero. Češkoslovaška emisijska banka je z veljavnostjo od 5. t. m. dalje zvišala eskomptno mero od 4 na 5 odstotkov, lombardna posojila pa od 5 na 6 odst., za vse drugo pa od 5 na 6,5 odst. Ti ukrepi upravnega odbora se motivirajo s činjenico, da se zahtevke na banko per ultimo stalno množijo. Raditega tudi ne obstoja nikakoli možnost, da bi se obrestne mere v Nemčiji, Avstriji in Madjarski znižale.

× Senzacionalen padec angleške državne veljave. Newyorška notacija za angleški funt je hipoma padla od 4:8575 na 4:8437, v Parizu se je tečaj istočasno znižal od 123:90 na 123:50. Med borznim časom pa se padanje še vedno pojavlja. Vse izgleda, da izhodišče padca ni Pariz, ker francoska Narodna banka ščiti angleško veljavo, pač pa se zadržuje, da je vzrok padca iskati v ogromnih prodajah angleškega funta v Nemčiji.

× Nenadna prekinitve madjarsko-romunskih trgovinskih pogajanj. Iz tehničnih razlogov so se nenadoma prekinila trgovinska pogajanja med Madjarsko in Romunijo. Vodja madjarske delegacije je odpotoval v Budimpešto po nove instrukcije. Pogajanja se bodo še v teku tega tedna ponovno nadaljevala.

Poslužujte se za oglašanje
»Jugoslovana«!

Borzna poročila

dne 6. avgusta 1931

Devizna tržišča

Ljubljana, 6. avgusta. Amsterdam 2270:90 do 2277:74, Bruselj 785:57—787:93, Curih 1100:25 do 1103:55, Dunaj 792:16—794:56, London 273:41 do 274:23, New York 5624:98—5641:98, Pariz 220:93—221:59, Praga 167:01—167:51, Trst 294:85 do 295:75.

Zagreb, 6. avgusta. Amsterdam 2270:90 do 2277:74, Dunaj 792:16—794:56, Bruselj 785:57 do 787:93, London 273:41—274:23, Milan 294:85 do 295:75, New York 5635:98—5652:98, New York ček 5644:98—5661:98, Pariz 220:93—221:59, Praga 167:01—167:51, Curih 1100:25—1103:55.

Beograd, 6. avgusta. Amsterdam 2270:90 do 2277:74, Bruselj 785:57—787:93, Curih 1100:25 do 1203:55, Dunaj 792:16—794:56, London 273:41 do 274:23, Milan 294:85—295:75, New York 5624:98—5641:98, Pariz 220:93—221:59, Praga 167:01—167:51, Stockholm 150:402—150:855.

Dunaj, 6. avgusta. Amsterdam 287:30, Atene 9:21, Beograd 12:66, Bruselj 99:25, Bukarešta 4:22, London 34:5450, Madrid 63—, Milan 37:24, New York 711:20, Pariz 27:95, Praga 21:0662, Sofija 5:1495, Stockholm 190:15, Kopenhagen 190, Varšava 79:63, Curih 138:10.

Curih, 6. avgusta. Beograd 9:08, Pariz 20:08, London 24:86, New York 512:25, Bruselj 71:40, Milan 26:78, Madrid 44:75, Amsterdam 206:50, Dunaj 72, Stockholm 136:95, Oslo 136:85, Kopenhagen 136:85, Sofija 3:715, Praga 15:175, Varšava 57:35, Budimpešta 90:025.

Vrednostni papirji.

Na ljubljanskem tržišču ni sprememb.

Zagreb, 6. avgusta. Drž. papirji: 7% inv. pos. 79—80, vojna škoda ar. 330—332 (335, 330), kasa 332 bl. dec. 335—340, 4% agr. obv. 43 do 45 (44, 43), 7% Blaire 68:25—69 (70, 69, 68:50), 8% Blaire a. 79—80 (80, 82), k. (80, 79), 7% pos. hipot. b. 67—71 (70), Begluške 55—59. Banke: Hrvatska 50—60, Prašedion 957:50 do 965, Union 150—155, Jug 67—68, Ljublj. kred. 120 d., Dednarodna 68 d., Srbska 190—192. — Industrije: Sečarana Osijek 216—220, Trboveljska 224—232, Slavonija 200 d., Vevče 120 d., Nar. šum. 25—26, Gutm. 110 d., Danica 65 do 66, pivo Sarajevo 190 d., Drava 220—225, Os. livanica 210 d., Dubrov. 300 d.

Dunaj, 6. avgusta. Bankverein 14—, Dunav-Sava-Adria 11:30, Prioritete 91:50, Trbovlje 28:25, Leykam 1:75.

Notacije naših državnih papirjev v inozemstvu

London, 6. avgusta. 7% Blaire 62—63.

New York, 6. avgusta. 8% Blaire 69:25 do 72, 7% Blaire 62—63:50, 7% pos. hip. b. 67—68.

Zitna tržišča

Tendenca za koruzo neenakomerna, brez prometa.

Novi Sad, 6. avgusta. Oves: baški, sremski, slav. 140—145. — Ječmen: baški, sremski, novi, 63-64 kg 117:50—122:50, sremski, pomladni, 67-68 kg 185—190, baški, pomladni, 67-68 kg 180—185. — Fižol: baški, 2% 190—200. Vse ostalo neizpremenjeno. Promet: pšenica 18 vagonov, ječmen 10, koruza 8, moka 3 vagoni, otrobi 6 vagonov, fižol 1 vagon. Tendence: neizpremenjena.

Ljubljansko lesno tržišče
Tendence za les neizpremenjeno slaba, brez prometa.

Društvo „PRAVNIK“ v Ljubljani naznanja
žalostno vest, da je njegov soustanovitelj, častni
član in dolgoletni predsednik, gospod

dr. Danilo Majaron

odvetnik in častni doktor univerze kralja
Aleksandra I. v Ljubljani

dne 6. avgusta t. l. umrl.

Pokojnikov duh nam bodi vodnik še naprej,
s tem najlepše počastimo njegov spomin!

V Ljubljani, dne 6. avgusta 1931.

Društvo „PRAVNIK“

Naš plemeniti, mili in dobri soprog, oče in tast ozir.
brat, stric in svak, gospod

dr. Danilo Majaron

advokat, častni doktor univerze kralja Aleksandra I.,
bivši predsednik odvetniške komore, predsednik
društva „Pravnik“, imejitelj reda Sv. Save II. razreda,
Belega orla V. razreda i. t. d.

je danes ob 9. uri na Bledu po mučni boleznj zatisnil svoje
blage oči,

Pogreb dragega nam pokojnika bo v soboto, dne
8. avgusta 1931 ob 17. uri izpred hiše, Napoleonov trg 6
na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 6. avgusta 1931.

Ferdinanda Majaron roj. Stare, soproga
Dr. Ferdinand D. Majaron, advokat, sin
Marija Renata Majaron roj. Kosij, sinaha